

درسنامه

علوم تشریح

ویژه رشته‌ها:

ارگونومی

تألیف و گردآوری:

زهرا واحدی

سرشناسه	: واحدی، زهرا، ۱۳۷۰-
عنوان و نام پدیدآور	: درسنامه علوم تشریح ویژه رشته‌ی: ارگونومی / تألیف و گردآوری زهرا واحدی.
مشخصات نشر	: تهران: گروه تألیفی دکتر خلیلی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۵ص. : مصور، جدول، نمودار؛ ۲۹×۲۲ س.م.
شابک	: 978-600-422-264-8
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: کالبدشناسی انسانی - راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: Human anatomy – Study and teaching (Higher)
رده‌بندی کنگره	: QM۲۳/۲/۱۷۵۴ ۱۳۹۶
رده‌بندی دیویی	: ۶۱۱/۰۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۸۴۲۳۵۷

نام: درسنامه علوم تشریح

تألف و گردآوری: زهرا واحدی

ناشر: گروه تألیفی دکتر خلیلی

نویسنده و ویراستار: چاپ: اول، ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸۶۰۰۴۲۲۲۶۴۸

چاپ: شابک

لیتوگرافی و صحافی: رف.ی.

مدیر تولید: امیرحسین خلیلی

مدیر فنی و هنری: مریم آرده

تایپ و صفحه‌آرایی: الهام عربی

بهاء: ۴۰۰۰۰ تومان

Website: www.DrKhaliligroup.ir

مرکز پخش: ضلع جنوب غربی میدان انقلاب - جنب سینما پارس - مجتمع تجاری پارس - طبقه اول

مرکز فروش: ۶۶۵۶۸۶۲۱ - ۰۲۱

پیش گفتار	۹
فصل اول: استخوان شناسی	۱۰
فصل دوم: مفصل شناسی	۳۳
فصل سوم: عضله شناسی	۴۰
فصل چهارم: دستگاه گردش خون	۵۶
فصل پنجم: دستگاه عصبی	۷۴
فصل ششم: دستگاه تنفسی	۹۴
فصل هفتم: دستگاه گوارشی	۹۹
فصل هشتم: دستگاه ادراری	۱۰۹
فصل نهم: دستگاه تناسلی انسان	۱۱۱
فصل دهم: غدد درون ریز	۱۱۷
فصل یازدهم: دستگاه بینایی	۱۱۹
فصل دوازدهم: دستگاه شنوایی	۱۲۲

پیش گفتار

می دانیم که در شناخت اجزاء و اعضاء مختلف بدن، جغرافیا، مجاورت و نام گذاری آنها اهمیت فوق العاده ای دارند. بنابراین برای تفاهم بین آموزش دهنده را آموزش گیرنده در به یاد آوردن و بهایی چون بالا، پایین، داخل و خارج و... می بایست وضعیت ثابتی را به عنوان قرارداد معین کنیم. از این برای استفاده نمود که جنبه همگانی دارند و در تمام مراکز علمی داخل و خارج کشور مفاهیم ثابتی را ارائه می دهند.

به طور قراردادی بدن انسان بیمار، جسد مردگان، تصاویر ریزی، فیلم و عکس و اسلاید و هر آنچه که مورد بررسی ماست، در وضعیتی تصویر می کنیم که روبروی ما به حالت خیزد ایستاده و کف دستانش به طرف ماست، این وضعیت را وضعیت تشریحی می گویند.

در وضعیت فوق هر کدام از اعضاء دارای نشانه هایی هستند که نسبت به محور فرضی - عمودی این بدن در موقعیت های داخلی Medial، فوقانی Superior، تحتانی inferior، قدامی anterior، خلفی Posterior، درونی internals، سطحی superficial، عمقی Profundus می باشند (به عنوان نمونه: انگشت شست را انگشت خارجی و انگشت کوچک را انگشت داخلی می نامیم. پلک بالا که به طرف سر متوجه است فوقانی، پلک پایین که به طرف پا نگاه می کند راتحتانی می گوئیم. اعضاء توخالی مانند مجسمه دارای سطوح درونی و برونی هستند و یا عضله سینه ای بزرگ سطحی و عضله سینه ای کوچک که در عقب آن قرار دارد، عمقی است و...) چون همه ضخامت بدن را نمی توانیم در سطح بدن مشخص کنیم، ناگزیر برش های مختلفی می دهیم که مشهورترین آنها عبارتند از: صفحه یا برش سهمی sagittal plane یا صفحه عمودی - طولیست که بدن را به دو بخش چپ و راست تقسیم می کند. اگر دو بخش، مساوی باشند و یا صفحه از محور میانی گذشته باشد، آن را median sag و اگر نامساوی باشند، آن را para sag می خوانیم.

صفحه یا برشی که بدن یا عضو را به دو بخش فوقانی و تحتانی تقسیم کند، horizontal و یا transvers p. و صفحه ای که بدن را به دو بخش قدامی و خلفی تقسیم کند، coronal p. و یا forontal p. خوانده می شود.